

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Sapientissima Dei Mvndvm Regentis Gvbernatio; Ex qua
pendent, quæ vulgò in Casv, Fortvna, Fato, Esse Pvtantvr**

Stengel, Georg

Ingolstadii, 1645

§. 6. Quàm multi Astrologorum se se stultitijs falli sinant?

[urn:nbn:de:hbz:466:1-52314](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-52314)

claro, an utamur, in nostra voluit esse potestate. Hoc enim concessio, ipsum hominem virtutis sacramento religavit, quo vitam posset adipisci. Non posset autem, si in eius potestate, per contrarias stellas, non esset, virtutem exercere, atque astris quocunque demum inclinantibus dominari. Aut quo modo posset virtutem precipere Deus, quam homo, obstantibus astris, non posset exercere?

§. VI.

Quàm multi Astrologorum se se stultitij falli sinant?

Hoc Fato, igitur accusatur Deus, excusatur homo; quia per *Fatum*, ad necessitatem *genitalem*, non ad instituta *morum actus nostri factaq;* referuntur. Frustra ergo leges, frustra iura; immo immeritis præmia, innocentibus supplicia proponuntur. Non enim rectè puniuntur, qui aliter facere non potuerunt. Neque necessitas, sed voluntas præmium meretur. Non igitur stolidum, sed & impia est hæc Fatalis Astrologia. Et tamen quàm innumerabiles, hoc ævo, homines, opinione ista, se sinunt fascinari? Non recensebo jam totos libros, ingenti precio, à summis, medijs, infimis

S. Am-
broſ. loc.
cit.

emtos, quibus credunt, omnia deſcribi quæ ſibi ſunt euentura. Quam multi, tanquam Sibyllæ folium, æſtimant libros cum annalibus Voluſi comparandos, in quibus legunt, ſigno Arietis ortos præſtantiffimos eſſe conſilio, quòd in grege huiusmodi emineat pecus: aut locupletiores, quòd veſtitum habeat aries naturalem: aut liberales, quòd lanam ſuam aries non inuitus deponat: Laborioſos & patientes ſervitij, quos naſcentes Taurus aſpexerit, quia hoc animal laborioſum & aſſuetum in go ſpontanea ſervituti colla ſubmittit: Percuſſorem quoque, cuius natiuitatem ſcorpium in ſua parte complexus ſit; & malitie venena reuomentem, eò quòd animal venenatum ſit. Ad arbitrium Aſtrologi, quam multi, dum ſe Martios credunt, ad coniunctionem Martis non ſolum bellant, ſed etiam prælia committunt? mercaturas alij, alij ſceptra prehendant, quia ſe ſe vel Mercuriales, vel Iouiales arbitrantur? Fati immo Orci mancipia. Nummos accipiunt, cum ſe homines hominibus vendunt: dant iſti nummos, ut ſe vanitatibus vendant. Intranſ enim ad Mathematicos, ut emant ſibi dominos, quales Mathematicis dare placuerit: vel Saturnum, vel Iouem, vel Mercurium, vel ſi quid aliud ſacri-

S. Augu-
ſtin. ſu-
per Ioan.
ſerm, 8.

legi

legi nominis. Intrauit liber, ut nummis datis
seruus exiret. Immo verò, non intraret, si li-
ber esset, sed intrauit, quò eum dominus error,
& domina cupiditas traxit. Nunquid hoc
experimur, quoties cynigeri, seu AEgyptij
illi veratores, seu erronei potiùs, apud nos,
circumuagantur? Cum enim illi in vrbes
non admittantur, plenis curiosi vijs ad eos
excurrunt, vaticiniàque immo mendacif-
sima mendacia ab illis mercantur. Vnde
alij minantibus astris tristes, alij spe teme-
rarij, in quantas non incidunt calamitates?
Certè illud mirari satis non possum, non
modò, quòd Calendaria eiusmodi præ-
dictionibus præliorum, cladum, mortium,
fatorum pestilentissima, lucri caussa, non-
nulli extogitare, alij typis vulgare, alij
vendere audeant; sed etiam, quòd tot re-
periant emtores, lectores, creditores: im-
mo à Catholicis Magistratibus ac Principi-
bus, contra tot decreta Pontificum, fulmi-
na Conciliorum, & adeò ipsa etiam iura
legésque ciuiles, edere, vendere, legere,
credere permittantur. Vtinam illud per-
penderent de expellendis incolis ad Israéli-
tas dictum: *Gentes iste, quarum possidebis*
terram, augures & diuinos audiunt: tu au-

Deut. 18.
14.

tē à Domino Deo tuo aliter institutus es, à qua institutione ſi reſceſſeris, vide, ne & tu extermineris,

§. VI.

Variorum de ſtella à Magis in Oriente, viſa, vel errores, vel opinionones.

Matth. 2.
2.
S. Gre-
gor. ho-
mil. 10. in
Euang.

Petrus de
Aliaco
Cardin.
& Archi-
ep. Ca-
merac. q.
30. in
Gen.

At putant, ſe patrociniū habere ſacræ ſcripturæ, in qua Magi aduentus ſui cauſam illam indicant: *Vidimus enim ſtellam eius.* Sanè D. Gregorius ſcribit, Prifcillianiſtas docuiſſe, ſtellam hanc fuiſſe *fatum* Chriſti. Quibus accedunt Albumaſar & ex eo author Speculi, quod vulgò Alberto Magno aſcribitur, aliq; qui autumāt, Mundi Condito- rem, in aſtris, prouidentiam ſuā & ea, quæ per illam facturus eſt, certis notis ſignaffe, & velut characteribus quibuſdam inſcripſiſſe. Vnde exiſtimant etiam, in illa Chriſti ſtella, Chriſti ortum Magos legere potuiſſe; neque ortum tantum, ſed etiam mores, miracula, vitamque vniuerſam. Petrus de Aliaco Cardinalis & Archiepiſcopus Cameraceniſis ſcribit, ſub tempus Natiuitatis Chriſti, fuiſſe concurſum Iouis cum Saturno, in Cancro: *in ipſa verò Chriſti Natiuitate*, inquit, *Horoscopus erat pars Virginis octaua, (quæ religionis mutationes & par-*
tum